Голос України

Влада — Радам!

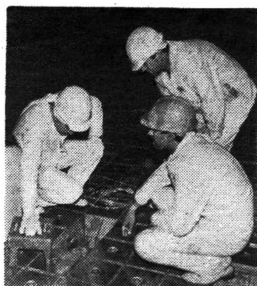
Ґазета Верховної Ради України ◆ № 160 (410) ◆ Субота, 22 серпня 1992 року ◆ Ціна 1 крб.

МИ НЕЗАЛЕЖНІ

АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,

— продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,

— виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами,

— здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто

ПРОГОЛОШУЄ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ та створення самостійної української держави — **УКРАЇНИ.**

Територія України є неподільною і недоторканою.

Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України.

Цей акт набирає чинності з моменту його схвалення.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
24 серпня 1991 року.

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА

Музика М. Вербицького. **Слова П. Чубинського.**

Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля,
Ще нам, браття-українці, усміхнеться доля.

Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, всі за волю від Сяну до Дону.
В ріднім краю панувати не дамо нікому.

Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще на нашій Україні доленька доспіє.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття козацького роду.

А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже.

За Карпати відіб'ється, згомонить степами,
України слава стане поміж народами.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

УКРАЇНА — СУВЕРЕННА ДЕРЖАВА

Іван ПЛЮЩ, Голова Верховної Ради України

Наближається перша річниця з дня проголошення незалежності України. Ця знаменна подія відзначатиметься у нашій державі як свято демократії і свободи.

Історія України, як і багатьох інших країн світу, переконливо стверджує, що ніякі перешкоди не можуть стримати народ, який прагне волі, самовизначення. Про життя нашого народу писалось не все. Від людей ховали правду, їх обдурювали ідеологічними догмами.

Трагізм нашої української долі посилювався тим, що народ наш не тільки поневолювали, але й він був вічно гнаний зі своєї землі. За любов до неї, за протистояння злу. Розсіюваний по світу злиднями, війнами, які насувалися з усіх боків. Українство викорінювали, нищили, уярмлювали, розкозачували, позбавляли землі... Аби ніщо не тримало людей біля своїх осель.

Багато кращих синів і дочок України віддали життя, виборюючи право будувати свою долю. Але сьогодні може й справді нам випав єдиний шанс стати плечем до плеча, рука до руки і єднати сили у розбудові нашої української державності.

Утворення незалежних держав у результаті розпаду колишнього Союзу — це об'єктивний процес. І він мусив статися раніше чи пізніше, незалежно від бажання особистостей чи політичних партій.

Так склалася наша доля, що всі ми стали учасниками справді історичних подій і зобов'язані вкласти свою працю, свій розум, частку свого серця у розбудову вільної, незалежної, демократичної України.

Нам сьогодні важко, але, як відомо, ще нікому й ніколи легко не давалося будівництво нової держави. Змінюючи по суті спосіб виробництва і психологію людей, ми повинні вийти зі складної економічної кризи, провести необхідні політичні та економічні реформи демократичним і правовим шляхом.

Верховна Рада України за порівняно короткий час здійснила в цьому напрямку велику роботу. Схвалено основи національної економічної політики, прийнято пакет законодавчих актів, спрямованих на правове забезпечення економічної реформи, здійснення соціального захисту населення, зміцнення й удосконалення державної влади та управління. У стадії завершення створення законодавчої основи для впровадження власних кредитно-фінансової та грошової систем. Розв'язано важливі питання правового забезпечення військового будівництва, розвитку культури, охорони навколишнього середовища, врегулювання національних і міжнародних відносин.

Винесено на всенародне обговорення основні положення проекту нової Конституції України, результати якого буде розглянуто на шостій сесії Верховної Ради. Постійні комісії Верховної Ради приступили до розроблянння проекту нового Закону про вибори народних депутатів України і місцевих Рад, який враховуватиме демократизм і багатопартійність суспільства.

Максимум зусиль спрямовуємо на створення інших інститутів державності: збройних сил, судово правової і податкової систем тощо. Разом з виконавчими органами постійно тримаємо в полі зору політичну та економічну ситуації, прагнемо того, щоб консолідувати суспільство, не припустити й надалі помилок, що призвели в деяких державах колишнього Союзу до гострих конфліктів і людських жертв.

Верховна Рада України створює правову базу, яка відповідає міжнародним нормам і надає рівні умови для функціонування всіх форм власності, дає можливість кожному громадянину нашої держави будувати свій добробут залежно від його здібностей, таланту, відповідальності.

Але втілення в життя уже прийнятих законів, здійснення радикальної економічної реформи відбувається надто повільно. Практика показує, що тут самого бажання замало. Потрібні нові кадри, які змогли б цей процес прискорити.

Державні органи не повинні адміністративними методами втручатися у виробництво. Вони мають пильнувати дотримання законів та впливати на виробництво через економічні важелі: через заробіток, систему податків, кредитну систему та інше.

Сьогодні можна сказати, що Україну світ уже знає як велику європейську державу. Її визнали понад 120 країн, а 92 з них встановила з нами дипломатичні відносини. Розширюються міжнародні зв'язки, в тому числі й міжпарламентські контакти. У ході спілкування з членами найвищих представницьких органів зарубіжних країн ми підкреслюємо відданість України нормам міжнародного права, її прагнення суворо додержуватися десяти принципів європейського співжиття. Ми виходимо з того, що доброзичливе партнерство між країнами, їх парламентами може грунтуватися тільки на засадах відкритості, передбачуваності наслідків їх політики з огляду на підписані угоди.

Розвиток демократії та впровадження ринкової економіки створять нашому суспільству передумови для інтеграції в європейські і світові економічні, політичні та миротворчі процеси. У нас розроблені й вже діють закони, які забезпечують умови для вкладення іноземного капіталу в розвиток української економіки. При цьому хотілося б наголосити, що Україні не потрібна гуманітарна допомога у вигляді якихось подачок, крім допомоги, спрямованої на ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи. А в усьому іншому Україна запрошує ділових людей зарубіжних країн до взаємовигідного, рівноправного партнерства.

Про демократичні зміни в житті нашої держави свідчить стрімке становлення нових численних добровільних громадських об'єднань, політичних партій, рухів. З 1991 року вже зареєстровано 283 громадських організації, і серед них 15 політичних партій.

Досягнення нашої мети — розбудови держави Україна — залежатиме, звичайно, від консолідації зусиль усіх політичних партій і рухів, громадських організацій, кожного з нас.

Недавня моя поїздка до областей різних регіонів республіки, де відбулися зустрічі з трудовими колективами промислових підприємств, колгоспів, радгоспів, працівниками фермерських господарств, бесіди з керівниками районів та областей, підтвердила мою впевненість у тому, що ми на вірному шляху. Люди розуміють складність нинішнього перехідного періоду до ринкової економіки, до правової держави. Звичайно, їх турбує те, що дехто, користуючись тимчасовими труднощами, створює своє благополуччя, порушуючи Закон. Але майже всі вони готові перебороти труднощі заради розбудови нашої держави. Цей оптимізм, упевненість наших громадян зобов'язує всіх, хто керує державою, пройнятися почуттям ще більшої відповідальності, виправдати цю довіру і з честю виконувати свій обов'язок перед народом.

Відзначаючи День державної незалежності України, маємо передусім дбати про наше майбутнє. Всі мають добре розуміти, що наша доля в наших руках, що досягнення споконвічної мети народу України вимагає від кожного її громадянина самовідданої праці, творчого служіння спільній справі.

Святкового дня

● *Буковина*

У Чернівцях приймуть перших відвідувачів зал органної музики та музей буковинської діаспори. Пам'ятники Тарасові Шевченку намічено відкрити в райцентрах Сокирянах і Вижниці. У гірському селищі Путила пройде велике літературно-мистецьке свято «Шовкова косиця». Тут після реконструкції знову відкриється музей-садиба письменника Юрія Федьковича.

Василь БАБУХ.

ФАКТ БЕЗ КОМЕНТАРЯ

Щоб дізнатися, як складається життя людей у новій незалежній країні, досить визначити, з якими почуттями, думками, настроями і головне — в яких умовах це життя починається. Відтак не обійтися без досліджень Інституту соціології АН України. (Дані у відсотках по відношенню до загального числа респондентів).

Чи задоволені ви своїм життям в цілому?

	квітень	липень
Повністю задоволений	2	4
Швидше задоволений	24	23
Швидше не задоволений	38	32
Абсолютно не задоволений	14	34

Ваша сім'я тепер матеріально живе краще, ніж рік тому

	Краще	Так само	Гірше
Ваша сім'я тепер матеріально живе краще, ніж рік тому	7	29	64
Через рік ваша сім'я почуватиметься матеріально краще	11	30	59

✦ ЗА ВАШУ І НАШУ СВОБОДУ

ЧАС ОБ'ЄДНАТИ ЗУСИЛЛЯ

Своїм Актом про незалежність, прийнятим рік тому, Україна найповніше реалізувала те, що було задумано національними громадськими діячами, мислителями.

Після серпневого путчу молдавським та українським прогресивним силам стало ясно: єдиний шлях для реалізації наявних можливостей — шлях до справжньої незалежності. Ішли ми до неї паралельно. І Молдова однією з перших підтримала Україну.

Але поки що зроблено тільки перші кроки. По суті, ми стоїмо на порозі становлення демократичних держав. І, вітаючи братів-українців з великою датою, все ж попереджаю: якщо зараз не об'єднати зусиль, ми можемо опинитися перед небезпекою реставрації старого режиму. Це стосується і Молдови, і України.

Іван ХАДИРКЕ,
віце-голова парламенту Молдови.
Кишинів.

УКАЗ

Президента України

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За визначний внесок у розвиток української літератури, духовне відродження народу України **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України письменника, громадського діяча **Гончара** Олександра (Олеся) Терентійовича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ

Президента України

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За мужність і самопожертвування, виявлені при відстоюванні національних інтересів України, вагомий внесок у створення самостійної української держави **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України Надзвичайного і Повноважного Посла України в Канаді **Лук'яненка** Левка Григоровича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ

Президента України

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За вагомий внесок у розробку і створення вітчизняних пасажирських та вантажних літаків нового покоління **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України видатного конструктора авіатехніки, керівника Авіаційного науково-технічного комплексу імені О. К. Антонова **Балабуєва** Петра Васильовича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ

Президента України

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За вагомий внесок у скарбницю української поезії, утвердження ідеалів гуманності та незалежності України **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України поетесу **Костенко** Ліну Василівну.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

Виступ Президента України Леоніда КРАВЧУКА

на Всесвітньому форумі українців 21 серпня 1992 року

Шановні делегати та гості форуму!

Я маю щасливу можливість зустрітися з вами на цьому високому зібранні. Я довго роздумував над тим, чи виголосити коротке привітання, чи поділитися думками про ті принципові проблеми, які нам треба обговорити. Оскільки така нагода, як сьогодні, випадає не кожен рік, просив би вас послухати мене довший час.

Вперше українці з усього світу, люди різних політичних поглядів, віросповідань та соціального стану зібралися у власній столиці, на своїй тепер уже землі!

Без вікопомного Акта проголошення державної незалежності, без референдуму 1 грудня сьогоднішній день міг би бути зовсім іншим. Ми всі разом вибороли право і можливість господарювати на рідній землі. Ми маємо свій рідний дім, маємо незалежну нашу державу.

Але яким буде цей дім завтра, через рік, через сторіччя? Сьогодні це одне з головних питань. Для відповіді на нього потрібно проаналізувати всі фактори, діяльність усіх політичних сил.

Передусім хочу наголосити на позитивних чинниках. Це: значний економічний, науково-технічний і кадровий потенціал нашої України; багаті природні ресурси України; вигідне геополітичне і геостратегічне положення; об'єднання більшості людей усіх національностей навколо державотворення.

Розпочався рух до нового життя. Паростки нового ми бачимо скрізь, але проростають вони в нелегкій боротьбі з бур'янами. Все ж зупинити нові форми життя вже ніхто не спроможний. Хоч загроза є. Це насамперед економічна нестабільність, глибока економічна криза. І це — наміри певних сил повернутися до старих часів.

Є й негативні чинники, і ми також повинні їх знати: імперська система до краю виснажила народне господарство нашої держави, залишила нам спотворену структуру промисловості, величезні зони екологічного лиха; наслідком багаторічного життя в колоніальному статусі є те, що цілі верстви населення виявились ураженими споживацькими настроями, безініціативністю, душевною глухотою, комплексом національної неповноцінності; відсутність єдності демократичних сил, непослідовність опозиції, яка інколи своїми діями не допомагає будувати Україну, а ставить певні перепони.

Це свідчить про те, що ми забуваємо історію. Ми розуміємо деяких лідерів опозиції. Це люди з інтелектом, темпераментом. Та, власне кажучи, на те вони і солов'ї, щоб співати. Для них боротьба — «вожакізм», визнання народом — смисл, можна сказати, сенс життя. У мене немає жодних сумнівів у тому, що ці люди віддані Україні. Правда, часто-густо в самозахопленні своїм «співом» вони діють не на користь справі.

Час довів, що чимало тих, хто був добрим руйнівником, виявився непридатним як будівник. Слід мати на увазі й те, що наша опозиція неоднорідна. Це конгломерат лівих і правих, так би мовити — з протилежними знаками. Лівим потрібен ворог в особі правих, а правим — в особі лівих. І бажано, щоб не дуже сильний, інакше важко показати свій героїзм, свою відданість народові. Іде змагання за те, хто «найбільший українець», хто найсильніше вболіває за народ. Але все це часто-густо тільки на словах.

І ліві і праві (націонал-демократи і неокомуністи) разом б'ють по владі, у боротьбі за неї готові принести в жертву і саму незалежність України. Дехто з екстремістів, які величають себе демократами, закликають до боротьби проти держави, що ми сьогодні вже маємо. Та ми Україну будуватимемо і берегтимемо, проводячи гнучку політику. І слухати їх не маємо права.

Тому що, нехтуючи інтересами людей усіх регіонів, не знаючи розстановки сил, вони закликають будувати іншу Україну, а по суті, провокують протистояння. Дуже в когось сверблять руки. Коли б це стосувалося тільки їх, то це одне. Але ж вони можуть втягнути у протистояння мільйони людей, можуть загинути наші діти. Скажу відверто: коли б ми їх слухали, то вже давно лилася б кров на нашій благословенній землі.

Не можна не зважати на те, що будівництво держави, будівництво нового життя — справа нечувано важка. І до цього всі мають бути готові.

Усе і всіх можна зрозуміти, можна пояснити ті чи інші погляди, позиції, дії, але до тієї межі, коли виникає загроза зруйнування фундаменту нашої незалежності, фундаменту, що так важко, цеглинка до цеглинки, ми складали разом і тут, на нашій землі, і віками там, за межами України.

Нині ми підійшли до якісно нового етапу розвитку української нації — йде практичний процес і теоретичне обгрунтування становлення власної державності, по суті, формування нової державної нації у широкому розумінні цього слова. До неї вливаються основні етноси, що проживають на Україні, всі без винятку соціальні групи.

Проголошення 24 серпня минулого року незалежності поклало початок усвідомленню всім народом України причетності до творення нової держави, розумінню спільності всіх сущих на землі українській за одночасного збереження свого етнічного коріння.

Так, ми залишаємося тими, ким народилися — українцями, росіянами, євреями, білорусами, німцями, угорцями, поляками... Але щодалі більше відчуваємо себе громадянами України, яка однаково дбає про всіх своїх синів і дочок, не розділяючи їх за національною, соціальною, расовою, релігійною чи будь-якою іншою ознакою. Хочу підкреслити, що ці об'єктивні процеси ми будемо підтримувати і розвивати.

Нашою метою була й залишається вільна, демократична Україна, в якій однаково добре всім національностям, де всім будуть світити ідеали братерства, свободи, поваги до священних прав людини і громадянина.

Щоб реалізувати ці високі завдання, потрібно чимало умов, потрібне бажання всіх політичних сил, усіх людей йти саме цим курсом. Потрібна єдність усіх навколо ідеї незалежності.

Питання стоїть надзвичайно гостро. Або ми нарешті об'єднаємося, або загинемо як самостійна держава, будемо відкинуті далеко назад. Повірте, я зовсім не драматизую ситуацію. Мова не про сумнозвісну повну одностайність, не про відсутність політичної боротьби, не про духовну сірість та однаковість поглядів, позицій різних людей. Ні.

Йдеться про вміння відмовитися від другорядного в ім'я головного. Потрібно зрозуміти той простий факт, що без власної державності не буде ні свободи політичного життя, ні добробуту й заможності, ні багатої, високої культури, ні яскравих особистостей. Нічого цього не буде. Знову будуть рабство, недбальство і безглузде господарювання, духовна прірва, прислужництво перед чужинцями, відмова від рідної мови і культури.

Ми знову можемо стати «всеросійською кочегаркою», правда, цього разу з ринковим ухилом, або «всеСНДівською» житницею.

Сьогодні нестабільності ми повинні протиставити єдність усіх політичних сил, прагнути до діалогу, до конструктивної співпраці, пошуку розумних компромісів. Саме в такій площині треба діяти.

Нацьковуючи людей один на одного, на владу, лякаючи їх економічними реформами, приватизацією, власними грошима, певні політичні сили насправді діють проти народу.

І тут постає зовсім не риторичне запитання. Чи можемо ми добитися єдності? За бажання — можемо. А от бажання у декого, реальних кроків назустріч один одному поки що малувато. На жаль, як у самій державі, так і за її межами, в діаспорі.

За рубежами Вітчизни різні політичні сили, угруповання українців ведуть велику роботу, подають велику допомогу Україні. Але сказати, що вони мають повну єдність, сьогодні не можна. Деякі газети навіть пишуть про те, що там, де збираються два українці, утворюються три партії. Ну скажіть на милість, хіба це нормально? Хіба можна за таких обставин налагодити плідну співпрацю на благо України всіх політичних сил? Дуже хотілося б, щоб цей форум започаткував взаєморозуміння і конструктивну діяльність на благо України.

Ще можна зрозуміти, коли триває боротьба за політичне лідерство. Це справа звичайна. Якщо ж мова йде про вплив на шляхи формування нашої державності, тоді ця боротьба набуває зовсім іншого політичного та ідеологічного забарвлення.

Я хочу сказати: нехай початком злагоди між нами стане святкування річниці незалежності України. І значною віхою тут хай буде наш високий форум.

Сьогодні треба визнати — і це дуже шкода,— що українське суспільство, Українська держава за рік свого існування поки що не спромоглися породити об'єднуючу демократичну силу і в самій Україні.

Зовсім недавно ми мали організацію, народжену демократією, боротьбою за незалежність України. Ви, звичайно, розумієте, що я маю на увазі Рух. При злагоді всіх **демократів він міг би стати й об'єднуючою силою. Але на сьогодні Рух уже розколовся. Прикро усвідомлювати, однак сталося це через ту саму давню, українську хворобу — політичне марнославство. Дехто у бажанні перетворити Рух на знаряддя боротьби за владу, на власну кишенькову партію для досягнення своїх цілей перейшов принципово важливу межу. Вона відділяє боротьбу за владу в державі від боротьби проти самої держави.**

Що ж, боротися за владу цивілізованими методами, в межах чинних законів ніхто нікому не забороняв. Та навіщо для цього руйнувати існуючу демократичну течію, яка могла б, повторюю, стати об'єднуючою силою?

На цьому форумі українців хочу наголосити, що найбільша вина за розкол Руху лежить на панові Чорноволі. І дуже шкода, що саме він — один з відомих правозахисників, борців за нову Україну — зробив такий крок. Я хочу сказати, що це вже не просто помилка, це щось більше, ніж помилка. Зупинюся на цьому моменті детальніше. Правда має бути сказана в цьому залі, подобається це комусь чи ні. Адже йдеться не про другорядні справи.

Пан Чорновіл непересічна фігура і не останній українець. Я ціную його, його боротьбу, його талант. Але сьогодні він уже шкодить Україні. І це правда. Подумайте, **чому колишнього політичного в'язня цитують колишні компартійні та комсомольські газети і не цитують колишнього секретаря центрального комітету?**

Я зупинився на цьому тільки для того, щоб звернутися до всіх: пам'ятаймо — **йдеться про долю України, її народу, а не про власні амбіції. Політична ж боротьба кожного може завести дуже далеко. Хотілося б, щоб розумні люди зупинилися.**

Згаявши час, витративши чимало енергії, демократичні сили спробували згуртуватися на своєму конгресі 2 серпня цього року. І наскільки це їм вдалося, покаже майбутнє. Зі свого боку, я буду всіляко підтримувати прагнення до консолідації, до об'єднання політичних сил на позапартійній, державотворчій платформі. Сил усієї України — і Сходу, і Заходу, і Півночі, і Півдня. Сил, які забезпечують будівництво нової України мирним шляхом, які забезпечують злагоду і єдність людей всіх національностей.

Ми маємо всі підстави констатувати, що наші розсудливість, згуртованість, пошук злагоди і конструктивних шляхів забезпечили мир на нашій землі. Ми маємо підстави сподіватися на консолідацію всіх політичних сил. І все це стане доброю основою для подолання економічної кризи, здійснення відповідних реформ, у тому числі й на селі.

Хочу вам сказати, що хоча цьогорічний врожай і не можна назвати рекордним, але він все ж буде на два-три мільйони тонн більший, ніж у минулому році. І, що важливо, ранні зернові — високої якості.

Ми ставимо завдання і думаємо виконати його обов'язково. В цьому році незалежна Україна не повинна закуповувати хліб за кордоном.

Взагалі, намітились деякі позитивні зрушення і в інших галузях народного господарства, зокрема в промисловості. За сім місяців цього року не тільки не допущено обвального спаду у промисловому виробництві, а навпаки, починаючи з січня, поступово знижувалися темпи падіння.

Звичайно, треба бути реалістами. Ми далекі від того, щоб оцінювати обстановку в народному господарстві як таку, що докорінно змінилася на краще. Але в нас є підстави і для оптимізму. За нашими розрахунками, якщо вдасться успішно вирішити енергетичну проблему, а можливості для цього є, то майбутньою весною стане реальною тенденція до поліпшення справ у всьому народному господарстві. Але для цього потрібно енергійно проводити економічні реформи, діяти послідовно і рішуче.

Дозвольте тепер поділитися деякими міркуваннями щодо українства за межами України. Я вже висловлював і зараз хочу

(Продовження на 7-й стор.).

Святкового дня

● ***Черкащина***

«Добридень, моя Україна» — так називається літературно-театральне святкове дійство, що відбудеться у Черкасах на майдані Дружби народів у день першої річниці проголошення незалежності. В обласному краєзнавчому музеї відкриваються виставки «Образ Богородиці в народній іконі Черкащини» та «Невмируща слава козацька». Святковою літургією, молитвою за Україну розпочнеться у Святотроїцькій церкві в неділю 23 серпня служба, яка продовжиться богослужінням під відкритим небом біля пам'ятника Тарасу Шевченку і хресним ходом.

Лідія ТИТАРЕНКО.

ФАКТ БЕЗ КОМЕНТАРЯ

Яка форма власності найкраща в Україні! Приватна — 40, колективна — 17, державна — 14, поєднання приватної і суспільної власності — 29.

Чи має існувати механізм, який би так регулював доходи, щоб ніхто не заробляв набагато більше за інших! Так — 12, швидше так — 22, не знаю — 17, швидше ні — 31, ні — 19.

Економічна реформа має здійснюватися навіть тоді, коли це буде пов'язано з великими труднощами для народу. Так — 12, швидше так — 35, не знаю — 22, швидше ні — 24, ні — 8.

✦ ЗА ВАШУ І НАШУ СВОБОДУ

ВІТАЄМО, СЯБРИ!

— Мені приємно усвідомлювати, що український і білоруський народи стали, нарешті, на шлях національної незалежності. У наших народів схожі долі, тісно переплетена історія, багато спільних традицій.

Мене радує, що розумний і працелюбний український народ нарешті зможе жити за власним розсудом, здійснювати свої ідеї, творити своє щастя власними руками. Певна річ, проблем на шляху незалежності у нього буде багато, але свій тягар ніколи не тяжить. Тернистий і довгий, але почесний цей шлях. Адже на ньому — доля нації.

Петро САДОВСЬКИЙ, голова постійної Комісії з міжнародних справ і зовнішньоекономічних зв'язків Верховної Ради Білорусі.

✦ ДУМКА ЧИТАЧА

ЖИТТЯ БУДЕ КРАЩЕ

Я запевняю вас, що життя незабаром стане краще, бо маємо свою хату, свою правду. Ми самі побудуємо краще життя. Маю на увазі наш народ, нашу пісню, нашу славу.

Іван БАЖАН

Івано-Франківськ.

МІЖНАРОДНІ ОБРІЇ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ

І проголошена самостійність стане твердою підставою забезпечення нашої державності.
Президент М. Грушевський.

Зупинити процес створення незалежної держави нікому не вдасться.
Президент Л. Кравчук.

Україна швидко й динамічно прокладає собі шлях до широкого світу. Вона спирається на міцне підмурів'я державотворчої традиції, скропленої потом і кров'ю багатьох попередніх поколінь, належне собі місце під сонцем здобуває гідно та статечно, з усвідомленням власної ролі у світовому співтоваристві. Відповідно до загальновизнаних норм, вона є органічною правонаступницею попередніх державних утворів, що виникали і розвивалися на її теренах. Логічно постаючи на підвалинах історичної еволюції, сучасна нація являє собою консолідований поліетнічний організм, і гармонія її компонентів у часі та просторі є запорукою стабільності.

Єдність і згуртованість всіх демократичних сил і патріотів України забезпечують їй також міцне становище на міжнародній арені.

Самоізоляція для будь-якої країни є згубною, а надто коли вона від давніх-давен відігравала роль осередника цивілізацій. Княжа і гетьманська дипломатія зробили плідний внесок до історії міжнародних відносин. В обох світових війнах довелося рахуватися з наболілим українським питанням; після закінчення «холодної» війни надійшла мить остаточно відповісти на нього. Надто довго Україна залишалась об'єктом чужої політики, зараз нарешті лунає дедалі виразніше її власний голос. Важко виборювалися перші кроки, пропте тепер відроджену державу визнали сто двадцять три країни, а переважна більшість з них — 92 — встановила з Україною повномасштабні дипломатичні відносини. Така «хвиля визнання» — безпрецедентне явище не тільки у вітчизняній, але й світовій історії. Не перебільшуючи, можна сказати, що це — серйозний кредит міжнародної довіри до зовнішньої та внутрішньої політики нової держави, яку сприймають за свідченням політиків і дипломатів як таку, що ґрунтується на виваженості й вивіреності своїх кроків, передбачуваності лінії поведінки. Перші визнали Україну Польща, Канада, Угорщина, Болгарія, Румунія, Чехо-Словаччина, Австрія, Німеччина та інші давні партнери. Пліч-о-пліч з нашим народом встали Сполучені Штати, не залишились осторонь Росія, інші колишні радянські республіки.

Співзасновниця Організації Об'єднаних Націй Україна давно набула практики активної участі в міжнародному житті, її підпис поставлено під багатьма важливими документами. Формальний характер атрибутів державності тривалий час ставав на заваді й гальмував розвиток ініціативності українських дипломатів, їхнього інтелектуального потенціалу. Проте, незважаючи на обмежені прерогативи та двозначний статус напівдержави, Україна зажила неабиякого авторитету завдяки копіткій та сумлінній праці своїх представників на міжнародній арені. Та лише зі здобуттям реальної незалежності відкрилися перспективи безпосереднього налагоджування **двосторонніх стосунків як одного з ключових напрямків зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної діяльності.**

В основу процесу активізації міждержавних відносин покладається солідна **міжнародно-правова база.** І вже укладено понад 15 двосторонніх міждержавних, 50 міжурядових угод, 47 спільних комюніке про встановлення дипвідносин між Україною та іншими державами, 18 протоколів про консультації між МЗС, а також численні документи у галузях економіки й торгівлі, науки і техніки, праці та взаємодії в розв'язанні спільними зусиллями найбільш актуальних проблем сучасності. Само собою зрозуміло, що це був не автоматичний процес. Йому передувала копітка напружена робота з найоптимальнішого забезпечення наших національних інтересів і гарантування безпеки.

Звільнившись від заідеологізованих стереотипів і вимушеного підпорядкування власної дипломатії великодержавній зовнішній політиці, Україна дістала змогу **самостійно визначити комплекс пріоритетів** на підставі здорового прагматизму та коректного ставлення до сучасних реалій. При цьому ми намагалися адекватно оцінювати свої сили, уникаючи манії величі й комплексу меншовартості, не виснажуючися зайвим розпорошенням ресурсів і коштів та прагненням осягти неосяжне. Для України однаково небезпечним було б ставати на шлях глобальних постулатів і замикатися на манівцях вузького регіоналізму. **Великого значення**, отже, **набуває співвідношення першочергових і подальших пріоритетів, концентрація зусиль на головних напрямках.**

Наша країна безумовно прагне добросусідства з **Росією**, і перешкоджають інколи цьому хіба що не зовсім подолані рештки шовіністичного месіанського синдрому деяких сил на Сході з характерним подвійним критерієм гіпертрофування власних егоцентричних забаганок і нехтування самобутності партнера. Якби не чинилося штучних перешкод, Україна змогла б швидше вийти з кризи й надати ефективну допомогу Росії у зміцненні молодої демократії і в такий спосіб запобігти небезпечному сусідству з анархією. Останні зустрічі Президентів двох держав в Дагомисі та Ялті доводять, що при наявності доброї волі і визнанні законних інтересів партнера досягнення взаєморозуміння при обговоренні спірних питань не є нерозв'язною проблемою.

Сподіваймося, що усвідомлення сучасних реалій сприятиме подальшій нормалізації цих відносин на умовах взаємоповаги, врівноваженого пошуку компромісів і відмови від гострої словесної риторики. Для такого розвитку подій уже існують реальні передумови, і це безсумнівно сприятиме рівноправним взаємовигідним стосункам в економіці та забезпеченню широких контактів між людьми. **Поділ радянської спадщини з активами, боргами і збройними силами включно не мусить надовго затьмарити довгострокові завдання.** Перед обома країнами безліч проблем у створенні передумов успішного здійснення демократичних перетворень і переходу до ринкового господарства. Це дозволить якнайскоріше повернутись до родини цивілізованих націй.

Щоправда, необхідно стримувати безвідповідальні демарші політиканів і роздмухування пристрастей щодо територіальних претензій. Адже близько шести мільйонів українців компактно мешкають у прилеглих районах Росії, яка придбала частину їх вже за радянських часів. Україна не ставила і не ставить питання про ревізію кордонів, шануючи принципові постулати міжнародного права, якими недоторканність і територіальна цілісність суверенних держав визнана за одну з головних запорук міжнародної стабільності. Будь-які зазіхання є кричущим анахронізмом і несумісні з етикою міжнародних відносин. З іншого боку, звичайно варто сприяти тому, щоб українська меншина в Росії почувалася **не гірше від російської в Україні** в питаннях задоволення культурних і освітніх потреб та збереження самобутності. Не меншою мірою це стосується, скажімо, становища національних меншин у Буковині й Закарпатті, інших регіонах України або етнічних українців у прикордонних областях сусідніх країн.

Співрозмірнішими в усіх відношеннях могли б бути інтереси України і інших європейських республік колишнього Радянського Союзу. Наявність спільних проблем, які ми разом успадкували від радянської епохи і які нам належить розв'язувати, і відсутність більш-менш серйозних підстав для принципових розбіжностей дає надію на подальшу активізацію двосторонніх відносин з колишніми республіками СРСР. **Ми не бачимо перешкод до збереження і розвитку взаємин з країнами СНД, якщо вони не справлятимуть негативного впливу на суверенітет партнерів.**

Треба лише дбати про те, щоб за периметром кордонів України жодна з сусідніх держав не могла поскаржитися на дискримінацію в ставленні до неї порівняно з рештою.

Анатолій ЗЛЕНКО,
міністр закордонних справ України.

(Далі буде).

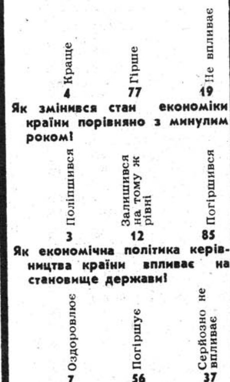
Святкового дня

● **Донецьк**

У Донецьку 24 серпня майдани й вулиці стануть великим святковим коном, де виступатимуть учасники художньої самодіяльності. У центрі міста відбудеться парад духових оркестрів, у парку — огляд дитячої творчості, в музично-драматичному театрі — концерт майстрів мистецтв шахтарського краю.

Юрій ДОЦЕНКО.

ФАКТ БЕЗ КОМЕНТАРЯ

Економічна політика уряду призвела до того, що ваша сім'я живе краще, гірше чи це не впливає на становище вашої сім'ї

Краще	Гірше	Не впливає
4	77	19

Як змінився стан економіки країни порівняно з минулим роком!

Поліпшився	Залишився на тому ж рівні	Погіршився
3	12	85

Як економічна політика керівництва країни впливає на становище держави!

Оздоровлює	Погіршує	Серйозно не впливає
7	56	37

✦ ЗА ВАШУ І НАШУ СВОБОДУ

БУДЬТЕ ЩАСЛИВІ

Демократи Азербайджану пам'ятають той неоціненний вклад українського народу у справу визволення всіх націй колишнього СРСР, коли він віддав голоси на референдумі за свою і, відповідно, нашу незалежність.

Великою симпатією в Азербайджані користується також політика парламенту та уряду України, яка спрямована на зміцнення її суверенітету і перешкоджає відродженню імперських тенденцій в СНД.

Хікмет ГАДЖІ-ЗАДЕ,
віце-прем'єр Азербайджанської Республіки у справах колишнього СРСР.

✦ ДУМКА ЧИТАЧА

ТОРГУВАТИ МІЖ СОБОЮ

Я за єдиний економічний простір республік. Враховуючи нашу економічну відсталість, неконкурентоспроможність наших товарів на світовому ринку, ми повинні торгувати передусім між собою.

Микола ДУДА.

Нікополь.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За мужність і відвагу, виявлені при виконанні військового обов'язку по підтриманню миру в Югославії у складі миротворчих Сил Організації Об'єднаних Націй, **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України старшого лейтенанта Збройних Сил України **Топіху** Сергія Миколайовича (посмертно).

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За видатні заслуги у розвитку й утвердженні в світі української національної культури **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України скульптора Леоніда **Молодожанина** — громадянина США.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

...НІ ОБРІЇ ...УКРАЇНИ

...ий.

...ук.

...здобуттям
...ості від-
...и безпо-
...оджування
...ків як од-
...напрямків
...І та зов-
...іяльності.
...активіза-
...відносин
...на міжна-
... І вже
...двосторон-
... 50 між-
...спільних
...ановлення
... Україною
...вами, 18
...нсультації
... численні
...ях еконо-
...уки і тех-
...ємодії в
...ими зусил-
...ктуальних
... Само со-
... це був не
...ес. Йому
... напруже-
...мальнішо-
...ших націо-
...і гаранту-

...д заідео-
...типів і ви-
...ядкування
... велико-
...ій політи-
...ала змогу
...ити комп-
...а підставі
...изму та
...ня до су-
... цьому ми
...но оціню-
...каючи ма-
...ексу мен-
...ажуючися
...ям ресур-
...рагненням
...ля Украї-
...ечним бу-
...лях глоба-
... замикати-
...ського ре-
...го значен-
... співвідно-
...их і пода-
... концент-
...ловних на-

...безумовно
...тва з Ро-
...ають інко-
... не зовсім
...овіністич-
... синдрому
...ці з харак-
... критерієм
...ласних его-
...нок і нех-
...сті партне-
...юся штуч-
...раїна змог-
...и з кризи
... допомогу
...молодої де-

мократії і в такий спосіб запобігти небезпечному сусідству з анархією. Останні зустрічі Президентів двох держав в Дагомисі та Ялті доводять, що при наявності доброї волі і визнанні законних інтересів партнера досягнення взаєморозуміння при обговоренні спірних питань не є нерозв'язною проблемою.

Сподіваймося, що усвідомлення сучасних реалій сприятиме подальшій нормалізації цих відносин на умовах взаємоповаги, врівноваженого пошуку компромісів і відмови від гострої словесної риторики. Для такого розвитку подій уже існують реальні передумови, і це безсумнівно сприятиме рівноправним взаємовигідним стосункам в економіці та забезпеченню широких контактів між людьми. **Поділ радянської спадщини з активами, боргами і збройними силами включно не мусить надовго затьмарити довгострокові завдання.** Перед обома країнами безліч проблем у створенні передумов успішного здійснення демократичних перетворень і переходу до ринкового господарства. Це дозволить якнайскоріше повернутись до родини цивілізованих націй.

Щоправда, необхідно стримувати безвідповідальні демарші політиканів і роздмухування пристрастей щодо територіальних претензій. Адже близько шести мільйонів українців компактно мешкають у прилеглих районах Росії, яка придбала частину їх вже за радянських часів. Україна не ставила і не ставить питання про ревізію кордонів, шануючи принципові постулати міжнародного права, якими недоторканність і територіальна цілісність суверенних держав визнана за одну з головних запорук міжнародної стабільності. Будь-які зазіхання є кричущим анахронізмом і несумісні з етикою міжнародних відносин. З іншого боку, звичайно варто сприяти тому, щоб українська меншина в Росії почувалася **не гірше від російської** в Україні в питаннях задоволення культурних і освітніх потреб та збереження самобутності. Не меншою мірою це стосується, скажімо, становища національних меншин у Буковині й Закарпатті, іших регіонах України або етнічних українців у прикордонних областях сусідніх країн.

Співрозмірнішими в усіх відношеннях могли б бути інтереси України і інших європейських республік колишнього Радянського Союзу. Наявність спільних проблем, які ми разом успадкували від радянської епохи і які нам належить розв'язувати, і відсутність більш-менш серйозних підстав для принципових розбіжностей дає надію на подальшу активізацію двосторонніх відносин з колишніми республіками СРСР. **Ми не бачимо перешкод до збереження і розвитку взаємин з країнами СНД, якщо вони не справлятимуть негативного впливу на суверенітет партнерів.**

Треба лише дбати про те, щоб за периметром кордонів України жодна з сусідніх держав не могла поскаржитися на дискримінацію в ставленні до неї порівняно з рештою.

Анатолій ЗЛЕНКО,
міністр закордонних справ України.

(Далі буде).

**Не можна двічі увійти в одну і ту ж річку. І во...
річка, незмінні її береги, незмінна її прекрасна і...
історія. Ми оглядаємося назад в надії знайти від...
прості питання нашого сьогодення. І історія дає ...
віді. Тільки чи уміємо ми їх чути!**

**Володимир Якович КРАВЦЕВИЧ — тлумач істор...
ковий історик, автор капітальної праці з історії Чор...
флоту, відомий нашим читачам по яскравих публіка...
кликали численні відгуки. Не раз і не двічі він ...
метраж подій і процесів, які відбувалися на Укра...
тих роках нашого століття, аналізував їх перебіг. У...
глибоко виважений погляд на причини невдачі дер...
змагань українських патріотів. Так він твердить, щ...
Рада — це не державний орган, а конгломерат лю...
ний не державністю, а тільки ідеєю державності.**

— Але ж, Володимире Яковичу, це був тільки початок.

— Це справді був тільки початок, але він надто розтягнувся в часі. Українські патріоти, отримавши незалежність, не змогли її втілити в державне тіло. І тоді, як і тепер, гостро постало питання влади. Формально влада була в Центральної Ради. Але ж влада, як відомо, ділиться на законодавчу, виконавчу, судову. Такого поділу Центральна Рада досягти не змогла. Були створені Велика і Мала Ради, призначені секретарі з певних напрямів: економіки, оборони, культури тощо. Але така структура характерна для громадських організацій, а не державних владних структур.

По-друге, до Центральної Ради увійшли люди, яких висунула мітингова хвиля. Це були віддані Україні патріоти, але не професіонали в питаннях державного будівництва. Тому практично більшість чиновницького управлінського апарату було заангажовано із старих структур царської Росії. Вони несли в собі бацилу «единой и неделимой». Вони на місцях блокували виконання рішень Центральної Ради.

А що маємо сьогодні? До влади прийшли патріоти, заряджені національною державницькою ідеєю, але не професіонали. Професіоналами є колишні управлінці із компартійних структур. Вони і залишилися на своїх місцях під новими вивісками. Вони ж несуть в собі комуністичне мислення, комуністичну ідеологію якщо не на словах, то на ділі.

— Питання влади, питання кадрів... І все ж не в цьому, очевидно, причини падіння Центральної Ради.

— Основне питання — питання власності. У кожної партії, яка входила до її складу, була своя концепція створення держави. І ці концепції різнилися одним дуже суттєвим моментом: поглядом на цю проблему. Одні партії стояли за приватну власність, інші твердили, що

приватної власно...
може. Коли б то...
рена держава на...
ної власності, в...
вала б довше, бу...
ше захищена. І ...
було б створене...
на якому держа...
ються досить ш...
б, для прикладу...
них у другій св...
Японію і ФРН. ...
могли у війні, а ...
ва розпалася. ...
му, що не було ...
ваності людини...
тах своєї праці. ...
гетьман Скороп...
знав право вл...
він був позбавл...
якої підтримки. ...
ся на великих ...
ків. Петлюра ...
зунг приватної в...
з експропріаціє...
щиків. Проте до...
йшли більшовик...
рили тільки коле...
ність і вгробили...

**— Ні Центра...
ні гетьман Скор...
змогли створити...
захистили своїх ...**

— Центральн...
у своєму підпор...
основному напі...
формування. С...
отримав у спад...
Україні, він ст...
для формування...
створити стабіль...
мці йому не дал...

**— Німці бул...
вані в поставка...
продовольства п...
нах. Тому і тіл...
ни привели до ...
падського.**

— Скоропадс...
з німцями мирн...
договори. Укр...
лянин, отримавш...
чав торгувати і ...
І коли в нього ...
рати продовольс...
дими цінами, ...
хвилю обурення...
Цим скористали...
вики, викинувш...
вий лозунг: «Гр...
боване». Селян...
більшовиками.

Політика тог...
нечіткою. Згада...
те, як поставивс...
кий до пробле...

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За мужність і відвагу, виявлені при виконанні військового обов'язку по підтриманню миру в Югославії у складі миротворчих Сил Організації Об'єднаних Націй, **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України старшого лейтенанта Збройних Сил України **Топіху** Сергія Миколайовича (посмертно).

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За видатні заслуги у розвитку й утвердженні в світі української національної культури **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України скульптора Леоніда **Молодожанина** — громадянина США.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За самовіддану працю, творче запровадження і використання передових технологій у тракторобудуванні **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України робітника Харківського тракторного заводу **Кочерженка** Анатолія Васильовича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ, 21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За вагомий внесок у створення української наукової школи оптичної електроніки, розробку нових оптоелектронних матеріалів та впровадження фундаментальних досліджень у виробництво **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України директора Інституту напівпровідників АН України, доктора технічних наук, академіка АН України **Свєчникова** Сергія Васильовича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За визначний внесок у розвиток сільськогосподарської науки, впровадження передових технологій вирощування та використання сої **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України директора Інституту кормів, академіка Української Академії аграрних наук **Бабича** Анатолія Олександровича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За досягнення визначних результатів у господарюванні на основі впровадження сучасних технологій виробництва сільськогосподарської продукції **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України директора держплемзаводу «Плосківський» Броварського району Київської області **Волоху** Петра Федосійовича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

ГОЛОС України

Не можна двічі увійти в одну і ту ж річку. І все ж це одна річка, незмінні її береги, незмінна її прекрасна і гірка назва: історія. Ми оглядаємося назад в надії знайти відповідь на непрості питання нашого сьогодення. І історія дає нам ці відповіді. Тільки чи уміємо ми їх чути!

Володимир Якович КРАВЦЕВИЧ — тлумач історії. Він військовий історик, автор капітальної праці з історії Чорноморського флоту, відомий нашим читачам по яскравих публікаціях, які викликали численні відгуки. Не раз і не двічі він робив хронометраж подій і процесів, які відбувалися на Україні у двадцятих роках нашого століття, аналізував їх перебіг. У нього свій, глибоко виважений погляд на причини невдачі державотворчих змагань українських патріотів. Так він твердить, що Центральна Рада — це не державний орган, а конгломерат людей, пов'язаний не державністю, а тільки ідеєю державності.

— Але ж, Володимире Яковичу, це був тільки початок.

— Це справді був тільки початок, але він надто розтягнувся в часі. Українські патріоти, отримавши незалежність, не змогли її вгілити в державне тіло. І тоді, як і тепер, гостро постало питання влади. Формально влада була в Центральної Ради. Але ж влада, як відомо, ділиться на законодавчу, виконавчу, судову. Такого поділу Центральна Рада досягти не змогла. Були створені Велика і Мала Ради, призначені секретарі з певних напрямів: економіки, оборони, культури тощо. Але така структура характерна для громадських організацій, а не державних владних структур.

По-друге, до Центральної Ради увійшли люди, яких висунула мітингова хвиля. Це були віддані Україні патріоти, але не професіонали в питаннях державного будівництва. Тому практично більшість чиновницького управлінського апарату було заангажовано із старих структур царської Росії. Вони несли в собі бацилу «единой и неделимой». Вони на місцях блокували виконання рішень Центральної Ради.

А що маємо сьогодні? До влади прийшли патріоти, заряджені національною державницькою ідеєю, але не професіонали. Професіоналами є колишні управлінці із компартійних структур. Вони і залишилися на своїх місцях під новими вивісками. Вони ж несуть в собі комуністичне мислення, комуністичну ідеологію якщо не на словах, то на ділі.

— Питання влади, питання кадрів... І все ж не в цьому, очевидно, причини падіння Центральної Ради.

— Основне питання — питання власності. У кожної партії, яка входила до її складу, була своя концепція створення держави. І ці концепції різнилися одним дуже суттєвим моментом: поглядом на цю проблему. Одні партії стояли за приватну власність, інші твердили, що приватної власності бути не може. Коли б тоді була створена держава на базі приватної власності, вона проіснувала б довше, була б надійніше захищена. І таким чином було б створене підгрунтя, на якому держави розвиваються досить швидко, взяти б, для прикладу, переможених у другій світовій війні Японію і ФРН. Ми ж перемогли у війні, а наша держава розпалася. Розпалася тому, що не було заінтересованості людини в результатах своєї праці. Уже потім гетьман Скоропадський визнав право власності, але він був позбавлений будь-якої підтримки. Він спирався на великих землевласників. Петлюра висунув лозунг приватної власності, але з експропріацією її у поміщиків. Проте до влади прийшли більшовики, які створили тільки колективну власність і вгробили державу.

— Ні Центральна Рада, ні гетьман Скоропадський не змогли створити армії, не захистили своїх кордонів.

— Центральна Рада мала у своєму підпорядкуванні в основному напівпартизанські формування. Скоропадський отримав у спадок німців на Україні, він створив центри для формування дивізій, але створити стабільну армію німці йому не дали.

— Німці були заінтересовані в поставках з України продовольства по твердих цінах. Тому і тільки тому вони привели до влади Скоропадського.

— Скоропадський уклав з німцями мирний і торговий договори. Український селянин, отримавши землю, почав торгувати і торгуватися. І коли в нього почали забирати продовольство за твердими цінами, це викликало хвилю обурення в селянина. Цим скористалися більшовики, викинувши спокусливий лозунг: «Грабуй награбоване». Селяни пішли за більшовиками.

Політика того часу була нечіткою. Згадаймо хоча б те, як поставився Грушевський до проблеми Криму: «Крим нам не потрібен». На Брестських переговорах німці сміялися з української делегації. А ми плакали. Бо в результаті український флот, позбавлений підтримки армії, був потоплений Леніним, пограбований Врангелем. Парадокс: контрадмірал Саблін присягнув на вірність Україні на базі, яка знаходилася в окупаційній зоні.

— Напрошуються аналогії з днем сьогоднішнім.

— Сумні аналогії. Адже що ми маємо нині? Чорноморське узбережжя українське. А флот на Чорному морі російсько-український. Сьогодні Єльцин порядна людина, ходить під руку з нашим президентом, а завтра президентом стає, наприклад, Руцькой і заявляє: що? Який Чорноморський флот? Ви що, блекоти об'їлися. Згадаймо: 13 червня 1918 року більшовицька Росія визнала Україну як суверенну державу. А через три дні за наказом Леніна флот був потоплений.

— Центральна Рада, як і нинішня Верховна Рада, багато надій покладала на президентське правління. Мислилося, що це панацея від багатьох бід...

— Давайте подумаємо, що таке президент? Вища точка виконавчої влади. Президент діє на основі Закону. Президент просить повноваження, щоб краще виконувати Закон. Поза Законом будь-які дії президента породжують беззаконня. Цетральна Рада, обравши президента, не дала закону про президента. Не вистачило часу. У нас діяльність президента нібито регламентована. Але на практиці виходить так: вступив Президент на свою посаду і оглядається: «того не можна, і того не можна». Тому він так часто звертається до Верховної Ради: приймайте закони, дайте повноваження! І виходить, що законодавчим органом керує президент. Захотів президент, щоб були представники на місцях, — вирішили. Змінилося щось? І не могло змінитися, бо не вирішено головне питання — про власність.

Звісно, ситуація нині зовсім не та, що у 1918 році. І все ж уроки того часу потрібно добре пам'ятати. Щоб не повторити минулих помилок. Щоб побудувати сильну і стабільну демократичну державу, в якій перед законом усі рівні, усі однаково захищені.

Розмову вела
Наталя ДЗЮБЕНКО.

Святкового дня

● *Запоріжжя*

На Хортиці гримітимуть козацькі марші, дзвінкоголосо лунатимуть народні пісні. У запальному танку кружлятимуть юнаки й дівчата. Бутафорські полки Українського козацтва, як і рік тому, будуть вітати гостей театрального видовища, присвяченого 500-літньому ювілею запорозького козацтва. Тисячі людей збере уже традиційне Всеукраїнське козацьке свято.

Олександр КРИВОШЕЙ.

ФАКТ БЕЗ КОМЕНТАРЯ

Як ви думаєте, чи здатний бізнесмен (підприємець) турбуватися про благополуччя рядового робітника, службовця!

Безперечно так	**23**
Так, але тільки після того, як він надійно зміцнить свій бізнес	**34**
Ні, це неможливо ні за яких обставин	**14**
Важко відповісти	**29**

✦ ЗА ВАШУ І НАШУ СВОБОДУ

НЕ РОЗТРАЧУЮЧИ ЗАГАЛЬНОГО БАГАТСТВА

Рівно через тиждень слідом за Україною відзначатиме День незалежності й Киргизстан. Звичайно, у кожної з наших республік напередодні цих епохальних подій є свої особливості, та ми йшли пліч-о-пліч, обтяжені однією нелегкою долею і натхнені єдиною вірою в необоротність прогресивних перемін. А сьогодні, на крутому історичному зламі, особливо зважливо не оступитися назад, туди, чого ми з таким трудом позбавляємося, проте й не бездумно розтратити нажите поколіннями багатство — традиції добросусідства, взаємодопомоги, співдружності.

Герман КУЗНЕЦОВ,
перший віце-прем'єр-міністр Республіки Киргизстан.
Бішкек.

✦ ДУМКА ЧИТАЧА

СКОРИСТАЙМОСЯ ШАНСОМ

Даремно дехто вважає, що незалежність не передбачає співдружності з іншими республіками колишнього Союзу. Навпаки, вона створює великі можливості для укладення справді взаємовигідних договорів і союзів. Бо лише рівний з рівним може так співпрацювати.

Історія дала нам шанс мирно розв'язати питання самостійності. Скористаймося ж ним.

Д. БУБІСЬ.

Прилбичі Львівської області.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

...ро нагородження Почесною відзнакою Президента України

...а самовіддану працю, творче запровад...ня і використання передових технолоу тракторобудуванні **постановляю:**

...агородити Почесною відзнакою Президе...а України робітника Харківського тра...ного заводу **Кочерженка** Анатолія Ва...ьовича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ, 21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

...ро нагородження Почесною відзнакою Президента України

...а вагомий внесок у створення українсь...наукової школи оптичної електроніки, ...обку нових оптоелектронних матеріалів ...проваження фундаментальних дослід...ь у виробництво **постановляю:**

...агородити Почесною відзнакою Президе...а України директора Інституту напів...ідників АН України, доктора технічних ..., академіка АН України **Свечникова** ...ія Васильовича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

...Київ
...серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За визначний внесок у розвиток сільськогосподарської науки, впровадження передових технологій вирощування та використання сої **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України директора Інституту кормів, академіка Української Академії аграрних наук **Бабича** Анатолія Олександровича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За досягнення визначних результатів у господарюванні на основі впровадження сучасних технологій виробництва сільськогосподарської продукції **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України директора держплемзаводу «Плосківський» Броварського району Київської області **Волоху** Петра Федосійовича.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За досягнення видатних перемог на XXIV і XXV Олімпійських іграх, утвердження авторитету України на світовій спортивній арені **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України триразову олімпійську чемпіонку, заслуженого майстра спорту **Брізгіну** Ольгу Аркадіївну.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За особисту мужність і рішучі дії при роззброєнні небезпечного злочинця та врятування життя людей **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України майора Запорізького полку Національної гвардії України **Ігнатьєва** Володимира Федоровича (посмертно).

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 серпня 1992 року

Святкового дня

● **Волинь**

На Театральному майдані і в парках Луцька фольклорні колективи області водитимуть танкі, що супроводжуватимуться віночками українських народних пісень, працюватимуть художні виставки, народні умільці продаватимуть свої вироби.

У художньому відділі обласного краєзнавчого музею відкрилася виставка малюнків воїна УПА художника Ніла Хасевича, презентація щойно виданих двох його книжок-альбомів. Закінчиться свято спеціально підготовленою концертною програмою «Українська ватра».

Богдан БЕРЕКЕТА.

ФАКТ БЕЗ КОМЕНТАРЯ

Нині багато сперечаються про роль іноземного капіталу в подоланні економічної кризи. Чи згодні ви з наступним висловлюванням з цього приводу?

	Згоден	Не згоден	Важко відповісти
Без іноземних кредитів Україна не зможе перейти до цивілізованого ринку	44,5	26,7	28,8
Слід надати права іноземним фірмам не тільки створювати спільні підприємства, а й викуповувати засоби виробництва, які вирішено приватизувати	29,5	38,4	32,0
Свобода для іноземного капіталу в Україні перетворить її у сировинний, екологічно несприятливий, технічно відсталий придаток Західної Європи	31,4	30,9	37,7
Українському народові потрібно розраховувати тільки на свої сили, щоб подолати господарську розруху	47,7	29,1	23,2

✦ ДУМКА ЧИТАЧА

ЩОБ ДИВУВАВСЯ СВІТ

Нехай Творець і Вседержитель Світу благословить зусилля українських державних мужів і командирів, щоб відзначалися, світ дивували вони своєю мудрістю й справедливістю.

Нехай живе вільна й могутня Україна!

Українські політичні емігранти.

Великобританія.

ЗБЕРЕГТИ МИР І СТАБІЛЬНІСТЬ У РЕГІОНІ

Мине ще кілька років, й історики оцінюватимуть початок дев'яностих років як один із найбурхливіших і найбільш значущих періодів новітньої історії. Справді, — впала, розпалася остання світова імперія, на уламках якої постали нові й вільні держави, незалежність і самоповага котрих радикально змінили палітру політичної карти світу.

Події в республіках колишнього СРСР справили свій вплив на країни колишнього соціалістичного табору, та й на всю Європу загалом. І поставили останню перед розв'язанням зовсім непростих проблем. Крах імперської психології і свобода самовизначення країн і народів, що настала слідом за цим, при всьому безперечно позитивному характері цього процесу, викликали до життя суперечки щодо «поділу майна». Загалом вони були неминучі за умов відомих економічних злигоднів та нестабільності. Але в одних країнах вони йдуть у більш-менш цивілізованому руслі. В інших призвели до запеклої національної міжусобиці та кровопролиття. З локальних ці конфлікти дедалі частіше перетворюються на велику загальноєвропейську проблему, об'єкт спільних тривог і побоювань. Побоювання тим більш обгрунтовані, що в ряді європейських країн з боку крайніх радикалів дедалі частіше чути за територіальні претензії на адресу сусідів.

Може, не варто було б так драматично оцінювати ці екстремістські голоси. Адже є відповідальні уряди, що провадять відповідальну політику... Одначе неминуча криза періоду становлення нової соціальної системи загрожує соціальними вибухами. А отже, внутрішньою нестабільністю, за якою неминуче настає нестабільність зовнішня. Історичний досвід вчить, що на хвилі народного обурення до влади приходять найбільш радикально настроєні політики. Тож у нинішніх новоявлених «радикалів», котрі активно спекулюють на національно-патріотичних почуттях співгромадян, шанси не такі вже й сміховинні...

Тому єдиним стримуючим чинником для відвернення нової спроби «перекроїти» Європу об'єктивно виступають Хельсінкські домовленості про непорушність післявоєнних кордонів.

Та небезпека полягає в тому, що локальні конфлікти незмінно супроводжуються загрозою втручання третіх країн. Саме такі факти підривають саму основу Хельсінського процесу, що може призвести до воістину непередбачуваних наслідків.

Україна, географічно розташована в самому серці Європи, не може не брати до уваги ці обставини. Тим більше, що на її південно-західних кордонах усе ще зберігається напруженість, спричинена конфліктом у Придністров'ї. Саме його тяжкі уроки ще раз доводять усьому світові: єдиним прийнятним способом розв'язання кризових ситуацій є шлях дипломатичний, шлях політичних компромісів. А держава повинна мати власну армію, здатну захистити свою землю.

Міністерство оборони, яке активно провадить воєнну політику держави, починаючи з перших днів створення армії, на своєму рівні сприяє саме такому розв'язанню питань.

Юридичне право України на власні Збройні Сили було визначене ще 16 липня 1990 року в Декларації про державний суверенітет України. Пізніше було прийнято цілий пакет законів, який створив правові підвалини для будівництва власної армії. Ні в кого не повинно виникнути сумнівів — до цієї надзвичайно важливої справи ми йшли цивілізованим шляхом. Адже навіть маючи правничу базу, створену Верховною Радою України, до практичної реалізації Указу Президента «Про Збройні Сили України» від 12 грудня 1991 року ми приступили тільки після того, як у Мінську керівниками держав СНД було підписано угоду, один з пунктів якої визначав право кожної держави на власні Збройні Сили.

Безперечно, такі кроки України не могли не сприяти зміцненню її авторитету в Європі й у світовому співтоваристві. Крім того, всі наші дії у сфері налагодження зв'язків з військовими відомствами інших країн точно відповідають положенням нашої військової доктрини. Хоча цей документ перебуває у стадії доробляння, основні принципи його залишаються непорушні. Наша доктрина має суто оборонний характер, що і зумовлює хід розбудови Збройних Сил України за принципом оборонної достатності. Україна в жодній державі не вбачає можливого суперника й до жодної з них не має територіальних претензій.

Ця позиція зустріла підтримку й розуміння в наших європейських сусідів. Для них військова політика України зрозуміла й відкрита. Це тим більше важливо, що військова доктрина є регіональною, а не стратегічною, тобто, спрямована, в першу чергу, на збереження миру, стабільності в регіоні як серед держав найближчого оточення, так і в Європі в цілому. Такий підхід приносить реальні плоди. Завдяки йому зусилля України, наприклад у пошуку політичних методів розв'язання придністровської кризи, як виявляється, плідні.

Необхідно розвіяти деякі домисли і пересуди, що виникли після того, як Україна заявила, що виступить гарантом волевиявлення народу Придністров'я у випадку добровільного об'єднання суверенної Молдови з Румунією. Адже ми в принципі відхиляємо силовий підхід до розв'язання таких проблем. Я змушений сказати про це, бо інколи можна почути й таку точку зору: чи варто Україні так радикально реформувати й скорочувати свої Збройні Сили, тоді як саме армія України могла б стати стримуючим чинником у регіоні? Але вже доведено, що жодна армія таким чинником слугувати не може.

Нам у спадщину від армії колишнього СРСР дісталося сильне угруповання наступального спрямування, можливості якого явно перевищують оборонну достатність нашої держави. Саме тому, у відповідності до Віденських і Паризьких домовленостей, ми будемо це угруповання скорочувати. Більше того, це вже робиться.

Структурно Збройні Сили України будуть існувати не у вигляді військових округів. На їх базі створюються оперативні командування.

А чисельність особового складу, кількість озброєння і техніки відповідатиме вимогам міждержавного Договору про звичайні збройні сили в Європі. Паризький документ і Ташкентський протокол до нього, який визначає максимальні рівні озброєння для держав європейської території колишнього СРСР, ратифіковані Верховною Радою України 1 липня. До речі, кілька тижнів тому ми оголосили державам — учасницям Договору ЗЗСЄ про те, що Україна приступає до практичних заходів із скорочення обмежених Договором озброєнь.

Костянтин МОРОЗОВ, міністр оборони України, генерал-полковник.

(Далі буде).

НАВЕСТИ ЛАД У ВЛАСНІЙ ХАТІ

24 серпня 79 року нашої ери вибухнув розплавленою масою вогненний Везувій, який навіки похоронив давньоримські міста Геркуланум і Помпею. То була страшна трагедія.

Через 1912 років у Києві вивергнувся животворною силою інший вулкан: зазнав поразки комуністичний заколот, навколо якого й сьогодні чути немало натяків та недомовленостей. Відбулася позачергова сесія Верховної Ради УРСР, на якій майже одноголосно прийнято Акт проголошення незалежності України і вирішено провести всеукраїнський референдум для підтвердження цього Акта. І то була, без сумніву, історична подія для України.

Тоді, рік тому, мені здавалося, що не треба нам референдуму. Але коли він відбувся, та ще й з такими несподіваними результатами, то я зрозумів: тепер уже нам ніхто не закине, що незалежність України — це витівка групи демократів. Від перших демократичних виборів до референдуму зростала національна свідомість не тільки Верховної Ради, а й усього народу. Багато хто думав, що нова Україна впаде нам з неба, виросте з незалежної землі, що її принесе на своїх крилах західний вітер гуманітарної допомоги. Але раптом побачили, зрозуміли, що земля повинна родити хліб і до хліба. А для того треба працювати. В поті чола.

Дехто з моїх друзів, з моїх колег, з тих, хто ще вчора на мітингах гнівно засуджував дії партійної номенклатури, протягом року нагріб під себе стільки, скільки їх попередники вкрали за десятиліття. До місцевих Рад прийшли цілі сімейні клани. Наше галицьке село сьогодні нерідко віддане на відкуп священикові і двом-трьом авантюристам, які поприпали до Руху. Повна безконтрольність — навіть народний контроль розігнали. Знову збагатилися «соціальні альпіністи», які при кожній владі неодмінно опиняються зверху.

На селі ви сьогодні не побачите ні артиста, ні письменника, ні науковця. Якщо хтось надіявся збудувати кооперативну квартиру, то він цього житла вже ніколи не матиме. Бо заощаджених грошей уже не вистачить навіть на телевізор.

Якщо хтось сподівався написати новий твір, то він сьогодні опинився в числі безробітних і думає про значно прозаїчніші речі — про хліб насущний. Ось тільки допомогу по безробіттю йому ніхто не виплачує.

Така разюча диспропорція, відсутність закону про оплату праці, безконтрольність з боку правоохоронних органів, низька виробнича дисципліна — усе це, повірте, великого оптимізму не вселяє, породжує тривогу за майбутнє України.

Отож треба мобілізувати всі зусилля, використати усі можливості, щоб істотно змінити дисципліну на виробництві, запровадити суворий облік і контроль, повести рішучу боротьбу з корупцією, з організованою злочинністю.

Степан ПУШИК, народний депутат України.

Івано-Франківськ.

Виступ Президента України Леоніда КРАВЧУКА

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

висловити всім українцям щиру вдячність за розуміння того, що відбувається у нас, на нашій землі, за безпосередню участь і допомогу молодій нашій державі.

Наша громадськість високо оцінює роль діаспори в економічному і духовному відродженні України. Ми добре знаємо подвижників новітньої української державності. Складаємо їм щиру подяку за добре, мудре слово і за ділову співпрацю, за підтримку в нелегкий час для України і для кожного з нас. Ми підкреслюємо і хочемо, щоб наше єднання, єднання навколо незалежної України, наше об'єднання для будівництва такої України стало реальністю, стало реальним фактом. Тому навіть незначні протиріччя відразу ж позначаються на нашій діяльності, призводять до прикрих зупинок на шляху перетворень.

Сьогодні законодавчу і виконавчу владу постійно товчуть у ступі всіляких вимог, вдаються до політичного шантажу, лякають тим, що доведуть народ до кипіння, виведуть на вулиці і будуть вимагати й вимагати. Вулиця братиме участь у зміні політичних структур, у зміні уряду. Час уже опиратись у своїх діях на закони і здоровий глузд, враховувати інтереси всіх верств населення, всіх національностей.

Ми не хочемо, щоб відбулося загострення політичної і економічної ситуації в Україні, ми не хочемо дати приводу силам, які є, консервативним силам у нас у Києві і за межами України, призвести до загострення такої ситуації. А таке бажання в окремих сил, як ми знаємо, є, і такі сили є.

Станьмо ж, як закликали лідери визвольних змагань 1917—1920 років, моральним чотирикутником — отим старокозацьким табором — до всіх негідних наступів на нашу єдність та вірність випробуваним ідеям, згуртуймося один біля одного з готовністю взаємної допомоги і пересторог — і ми витримаємо всі «міри, проби».

Хочу закликати учасників форуму покласти ідею єдності в основу всієї своєї роботи. Причому я маю на увазі не лише зміст і тональність виступів, характер документів, що прийматимуться. Це справа кожного. Визначальну роль відіграватиме діяльність делегатів та організацій українців після форуму на основі його рішень.

Розпочавши будівництво нової держави, Україна мусить безпомилково визначити напрями розв'язання сукупності міжнаціональних проблем. Вони стосуються усіх сфер життєдіяльності суспільства — державно-адміністративного устрою, військового будівництва, типу економіки, культурної політики, прав людини. В громадській думці тут визначилися два основні підходи. Перший — створення демократичної правової держави на громадянських принципах. І другий — заснування суто етнічної держави.

Спробуємо неупереджено розібратися в цьому. По-перше, досвід історії переконливо свідчить, що всі держави, побудовані за суто етнічною ознакою, були внутрішньо нестабільні і, зрештою, зазнавали повного краху. Навпаки, інший тип держави — демократичної, правової, заснованої на принципі рівності усіх громадян, держави, яка виростала з відкритого суспільства, такий тип держави демонстрував свою життєздатність.

По-друге, хотілося б нагадати, що більше чверті громадян України — неукраїнці. Причому майже 11 мільйонів чоловік — росіяни, з історичною батьківщиною яких, нашою великою сусідкою, Україну пов'язують давні стосунки. Певна річ, бодай теоретично припустити повнокровне та безболісне функціонування суто етнічної української держави за таких умов просто важко.

Отже, шлях України — це шлях побудови самостійної демократичної незалежної правової держави, а не держави тільки етнічної. По суті справи, всі три ідеї — соціальна, національна і політична — мають бути об'єднані навколо одного поняття — громадянин України. У цьому — джерело нашої внутрішньої стабільності і міжнаціональної злагоди, запобіжник розвитку подій, аналогічних етнічній війні в Югославії.

Проте водночас хочу підкреслити, що об'єктивно українці відігравали і відіграватимуть свою специфічну роль, провідну у державотворчому процесі. Терпимість української нації щодо своїх іонаціональних співвітчизників загальновідома в світі. Але жертовність не може тривати вічно і бути безмежною. Ми не можемо забувати про корінні інтереси народу, який дав назву державі, і маємо твердий намір рішуче їх відстоювати.

Все це, шановні друзі, принципові питання. Йдеться про політичний курс, про стратегію державотворення, про нашу політичну філософію. Все це повинно знайти відображення в новій Конституції України, проект якої зараз обговорюється.

І ще одна проблема. Мова йде про творення, становлення, видозміну політичних структур влади — Верховної Ради, уряду, інституту представників Президента на місцях. Скажу одразу: цей складний процес продовжується. Однак є всі підстави для перших висновків.

Передусім слід однозначно оцінити існуючу в Україні систему як утворення своєрідного незалежного політичного організму, поєднання вияву загальних закономірностей становлення демократичної правової держави у посткомуністичному суспільстві і суто українських особливостей.

По-перше, принципово нові моменти з'явилися у роботі Верховної Ради. Їй вдалося зробити багато такого, до чого Україна прагнула століттями. Вважаю занадто категоричним судження про те, що Верховна Рада уже себе вичерпала. Як Президент України я підтверджую намір конструктивно співпрацювати з Верховною Радою. Разом з тим очевидно, що частина народних депутатів втягують парламент у безплідні дискусії і створюють такий імідж Україні, який лякає людей. Це знижує авторитет парламенту.

Є ще один бік справи. Утвердження демократичного суспільства вимагає справді демократичних виборів, виборів на багатопартійній основі. Отже, не можна надто надовго затягувати розв'язання цієї проблеми.

Тепер щодо уряду. Навколо нього останнім часом розгортаються основні політичні баталії. Звичайно, в його діяльності чимало прорахунків. Але я проти того, щоб уряд відповідав буквально за все. Кожен має робити своє і відповідати за своє.

Ви знаєте, я стою на точці зору, що заміна уряду не є трагедією для народу. Але треба виходити з того, знову ж таки, чи сьогодні це буде на користь справі. Я вважаю, що ми повинні це робити послідовно, крок за кроком йти до коаліційного уряду. Новий уряд можна навіть у наш час сформувати порівняно швидко. А стати кваліфікованою виконавчою владою він зможе не скоро. А, чи є у нас час для того, щоб вчити, навчати новий уряд? Тому не можна це робити, як кажуть, одним махом. Потрібно діяти поступово, послідовно, керуючись думкою народу, думкою всіх політичних сил.

Попри різні точки зору щодо виконавчої влади на місцях, можна зробити один висновок: вона зміцніла і почала діяти ефективніше (правда не скрізь) завдяки запровадженню інституту представників Президента. Це також проблема, проблема утворення виконавчої влади на місцях.

Скажу ще відвертіше. За всієї відданості ідеї побудови нецентралізованої демократичної держави з мінімальною залежністю населення від бюрократії я не уявляю собі, як може функціонувати унітарна Українська держава без вертикально підпорядкованого апарату виконавчої влади. Як його обрати — чи народом, чи Указами Президента — це визначить Конституція, я погоджуюсь і з тим, і з тим. Але механізми вертикального підпорядкування повинні діяти. Інакше влади не буде.

Не маючи влади, всенародно обраний Президент цілковито залежатиме від дрібних місцевих чиновників, а народ не матиме від них жодного захисту. Це ж показав досвід. Порушиться також баланс влад, що рано чи пізно призведе до дискредитації будь-якої влади загалом. Тут потрібно шукати форми вирішення цієї проблеми, але вертикальна підпорядкованість — це запорука сильної влади. І за наявності демократичних інститутів, конституційних противаг, конструктивної опозиції ніякої загрози появи диктатури немає і не буде.

Декілька слів про імідж України. Гадаю, що на цій ниві ви можете зробити значно більше, ніж, скажімо, навіть тут ми. В злагоді, конструктивній взаємодії з Україною, її інформаційними центрами, з її політичними структурами.

Ми повинні бачити правду. А вона полягає в тому, що в часи, коли Україна розпочала економічні і політичні перетворення, виходить на світову арену, вона ще є маловідомою в світі бізнесу та й в урядових колах.

Нам потрібна довготривала програма, продумана кампанія, складові частини якої повинні бути спрямовані на забезпечення нашій молодій державі визнання як провідної європейської нації, нації з великою перспективою, нації, без участі якої не може вирішуватись жодне важливе міжнародне питання.

Узгоджені і динамічні дії державних і громадсько - політичних інститутів України з діаспорою допоможуть створити нашій державі належний імідж, показати її як велику силу прогресу і стабільності в Європі і світі. А це приведе до посилення міжнародного авторитету України, значних економічних здобутків. Ми маємо визначити основні регіони світу і зосередити там всю свою діяльність для досягнення поставлених цілей.

До таких цілей належать:

— ознайомити і знайомити постійно світ з позитивним образом України, який в засобах масової інформації подається інколи перекрученим, неточним, несправедливим і неправдивим;

— **завоювати політичних союзників, де це тільки можливо;**

— **розвивати у приватному секторі тих країн, тих регіонів, про які ми говоримо, інтерес до капіталовкладень в Україну, до обміну торгівлі з нею, обміну культурними і науково-технічними досягненнями.**

Багато часу займають у нас питання зовнішньої і внутрішньої безпеки України, гарантування її територіальної цілісності, недоторканності кордонів. Хоч би що говорили про нас за межами України, хоч би який тиск на нас справляли внутрішні сили, ми йтимемо вперед, йтимемо послідовно, зважуватимемо сили і ситуацію, будуватимемо Україну.

Україна була, є і завжди буде мирною державою. Вона не претендує на жодні території поза своїми кордонами. Але хочу з усією відповідальністю заявити на цьому форумі: у нас знайдеться все необхідне для того, щоб захистити свободу, незалежність і суверенітет держави від будь-яких зазіхань. Такі можливості залишаться і після набуття Україною статусу без'ядерної держави. Навколо цієї перспективи ще й досі не вщухають жваві суперечки. Я розумію складність проблеми і ставлюся з повагою до будь-яких точок зору. Часом лунають закиди у зраді національних інтересів. Бо, мовляв, хіба може бути великою, могутньою, сильною держава без атомної зброї. Що на це можна відповісти? Україну з принципових міркувань ми бачимо сильною своєю виваженістю і дружелюбністю щодо інших членів світового співтовариства.

Ми мріємо про Україну, могутню своїм економічним розквітом. Ми сподіваємося на велич України в її духовному багатстві. Але не лише принципові політичні міркування підштовхнули нас до рішення про без'ядерний статус. Є такі фактори, як відсутність технічних можливостей самотужки обслуговувати атомну зброю і поповнювати її арсенали. Не забуваймо і про точку зору міжнародної громадськості, яка рішуче виступає проти розповзання ядерної зброї.

Шановні друзі!

Святе письмо говорить, що є час розкидати каміння і є час збирати каміння.

Прийшов час не стільки романтиків-революціонерів, майстрів дзвінкого слова, скільки будівничих. Тобто людей, що не бояться забруднити руки чорновою роботою, хочуть і вміють зводити стіни нашого спільного українського дому.

Хочу наголосити: якщо ми єдині в головному — будь-що не втратити історичний шанс побудувати Українську незалежну державу, то маємо працювати разом, не шкодуючи сил і засобів допомагати Україні. Не займатись популістською — безплідною і навіть шкідливою роботою, не з'ясовувати, хто, коли і звідки прийшов. Дивитись слід на те, як людина будує державу, як вона дбає про народ, про незалежність цієї держави.

Закінчуймо плакати від радощів на плечі один у одного, а, засукавши рукави, берімося до важкої, але благородної праці, будуймо незалежну Українську державу.

Слава Україні!

Святкового дня

● *Закарпаття*

Мешканці обласного центру ознайомляться з доробком живописців німецького міста Дармштадта, договір на побратимство з яким буде підписано під час народного віче 24 серпня на Театральній площі Ужгорода. Урочистим салютом відзначатимуть свято в Іршавчині. Оригінальну виставку квітів побачать учасники заходів у Виноградовому, зустріч з угорським мистецтвом чекає на глядачів у Береговому, румунські мелодії звучатимуть на Тячівщині.

Микола ГОРВАТ.

ФАКТ БЕЗ КОМЕНТАРЯ

Як ви ставитеся до приватного підприємництва (бізнесу) в Україні?

Повністю схвалюю	29
Швидше схвалюю, ніж не схвалюю	24
Важко сказати однозначно	32
Швидше не схвалюю	10
Повністю не схвалюю	5

Чи збираєтеся ви займатися приватним підприємництвом найближчим часом?

Вже займаюсь	4,3
Так, за будь-яких умов	3,6
Так, якщо держава створить відповідні умови	19,5
Важко відповісти	28,7
Гадаю, що не став би займатися бізнесом	11,2
Ні, займатися бізнесом мені вже пізно	19,4
Ні, ні за яких умов	13,3

Чи згодні ви працювати у приватного підприємця (капіталіста)?

Так	25
Швидше так	21
Важко сказати	21
Швидше ні	17
Ні	27

✦ ДУМКА ЧИТАЧА

ВІДРОДИМОСЯ

Виокремлення України як незалежної держави, на мою думку, — не так потреба економічна, як духовна. Саме в такій державі ми зможемо відродити традиції українського народу.

Володимир ОВЕЧКО.
Дніпропетровська область.

ДО ДАТИ ТРЕБА ДОДАТИ

Дата — це завжди умовно.

Так само, як і день народження когось із нас: хіба ми народжуємося тоді, коли нам зав'язують пупа? Ні, набагато раніше!

Так само — з народженням України-держави.

Існує — ненароджена, як укохана ідея багатьох поколінь, як образ Матері — для мільйонів дитбудинківців жорстокої Історії.

І тут важливий навіть не колір наших прапорів чи колір наших святкових штанів. Україна — не в цьому.

Україна — це ось що: це — коли ви зустрінете на вулиці гордого американця при краватці чи британця з гвоздикою в петлиці, чи росіянина з сяючими очима і запитаєте у них, на яке свято вони зібралися, і вони вам скажуть: «Як — на яке!? На день незалежності України!» І зауважте, то не дипломати, а рядові громадяни своїх країн.

А поки що — ми святкуємо самі.

Отож, у нас ще дуже багато роботи.

Фото Олександра КЛИМЕНКА, Михайла ГОЛЯКА, Валентина ХОМЛАКА, Сергія МОТАЙЛА, В'ячеслава ПУШКАРЬОВА.

Наступний номер газети вийде 26 серпня.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.

РЕДКОЛЕГІЯ: Сергій ПРАВДЕНКО, головний редактор; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 447.500

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047. Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311160.

1 2 3 45 6 7 8 9